

EVLİLİK

Prof. Dr. Serap NAZLI

Aile danışmanlığı
alanının 3. evresi:

1920’lerde çocuk
merkezli

1960’larda “aile
bütünü” yani
çekirdek aile odaklı

1990’lerde “eş”
ilişkisi=yakın
ilişkiler

**Neden
evleniyoruz?**

Evlilik gerekli mi?

**Bu sorunun cevabı
uzun süredir
araştırılmaktadır.**

EVLİLİK

- İlkel toplumlarda eş seçiminde fiziksel hayatı sürdürme ihtiyacı
- Ortaçağda **aşk** kavramı geliyor.
- **Günümüz evliliklerinde:**
 - Fiziksel hayatı sürdürme
 - Ekonomik güvenlik
 - Aşk

Birlikte düşünelim

- Evlenirken nelere dikkat ediyoruz?
- Evlilik beklentilerimiz neler?
- Biz mi çevre mi karar veriyor?

Eş seçimini etkileyen faktörler:

- Sosyo-ekonomik özellikler
- Eğitim durumu
- Fiziksel özellikler
- Kişilik özellikleri
- Yaş
- İdeolojik ve dini değerler
- Irk ve kültürel farklılıklar

EŞ SEÇİM KURAMLARI

Evrım yaklaşımı:

- Cinsiyet içi rekabet
- Cinsiyetler arası seçim
- Hayatta kalabilmek ve soyu devam ettirebilmek kadınlar için fiziksel çekiciliği, erkekler için ekonomik çekiciliği ön plana çıkarır.
- Dişi mi erkek mi seçendir?
NEDEN?

Sosyal Yaklaşımlar:

Sosyal yapı/rol kuramı:

- Toplum kadın-erkeğin rollerini belirler

Mübadele kuramı:

- Pazarlık
- Ödül

Sizce kadın-erkek neyi pazarlıyor???

TAKAS adil olmazsa ne olur???

Gelişimsel Yaklaşımlar:

Filtre kuramı:

- 1.filtre sosyal nitelikler
- 2.filtre değerler
- 3.filtre ihtiyaç tamamlama

Uyaran-değer-rol kuramı:

- 1.aşama uyarıcı faktörler dikkate alınır
- 2.aşama değer uyumuna bakılır
- 3.aşama rol uygunluğu

Evlilik
öncesi
ikili
oluşum
kuramı:

1. Benzerliklerin algılanması
2. Karşılıklı ilişkinin kurulması
3. Kendini açma
4. Rol alma
5. Kişiler arası rol uygunluğunun kazanılması
6. İkili kristalleşmenin kazanılması

Çember kuramı:

1. Karşılıklı ilişkinin kurulması aşaması
2. Karşılıklı kendini açma aşaması
3. Karşılıklı bağlılık aşaması
4. Yakınlık ihtiyacını/aşk aşaması

Boşanma/ Ayrılık Nedenleri

Evlilik bir gereklilikse bu ilişkiyi bozan nelerdir?

Neden boşanıyoruz?

Evlilik **uyumunu** etkileyen faktörler:

- Eşlerin kendi anne-babalarının mutluluk derecesi (kök ailenin rol model oluşu)
- Tanışma ve nişanlılık döneminin kaliteli geçirilmesi
- Cinsiyete bağlı rollerde yetiştirme derecesi

- Evliliğin kök aile ve arkadaşlar tarafından onaylanması
- Evlilikten beklentilerin benzerliği
- Eşlerin etnik, dini, gelenek-görenek benzerliği
- Evlenme yaşı-psikolojik olgunluk
- Vb

AŞK NEDİR?

- AŞk nedir?
- Herkes aŐkı aynı Şekilde yaŐar mı?
- AŐkın  mr  ne kadardır?
- Her aşk sevgiye dönüŐür m ?
- Sanatta aşk neden ana temalardan birisi?

Aşık Olmak

- Aşık olma, birbirine doğru güçlü bir şekilde çekilen insanların, duygularını derinleştirmeleri ve ilişkiyi sürdürmek istemeye başlamalarıyla doğar.
- Aşık olma, yüksek fiziksel uyarılmayı, artan duygusallığı ve sevilen kişinin sık sık düşünülmesini içerir.

Lee'nin Aşk Biçimleri:

- Tutkulu aşk
- Oyun gibi aşk
- Arkadaşça aşk
- Mantıklı aşk
- Sahiplenici aşk
- Özgeci aşk

Eş olabilmek

Kadın ve erkeğin eş olabilmesi için:

- Bağlılık
- İhtimam
- İletişim
- Çatışma çözme
- Anlaşma

Arařtırmalarda
sağlıklı
evliliklerde;

Temel
ihtiyaçların
karşılanması

Çiftler arasında
duygusal
yakınlık

İletişim ve
çatışma çözme
becerisi

Arařtırmalarda
sağlıksız
evlilikte;

Paylaşımların azaldığı

İletişimsizlik

Sınırlı sosyal yaşam

Kıskançlık

Eři ařaęılama, eleřtirme,
suçlama (**1/5** oranı)

Hayali &
Gerçekçi
Beklentiler

Pek çok çift evliliğe imkânsız hayaller ve gerçekçi olmayan **beklentilerle** başlar.

Başarılı evliliklerin çoğunda eşler “birbirlerinin cebinde” yaşamaz, birbirlerine karşılıklı özgürlük ve alan tanırlar.

Başarılı eşler romantik heyecanlar yerine karı-koca sevgisini hedeflerler.

Akıllı eşler kendilerine güveni
abartmazlar.

Mutlu evlilikler anlaşma ve
uzlaşma yeteneğine dayanır ve katı
rollerden, emirler yağdırmaktan
kaçınmayı gerektirir.

Başarılı evliliklerde zihin okumak
ve birbirlerini yeniden
yapılandırmaya çalışmak yoktur.

-
- Eşler arasında en önemli sıkıntılardan birisi de “güç” mücadelesidir.
 - Eşlerin birbirlerine, çocuklarına, diğer aile fertlerine ve yabancılara davranış şekilleri karşılıklı kabul edilebilir olmak durumundadır.
 - Ekonomik, dinsel, eğitsel ve boş zaman değerlendirme aktivitelerinde biraz anlaşma gereklidir.